

**KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO BŪKLĖS
PATIKRINIMO AKTAS**

2012 m. gruodžio 17 d. Nr. ARP12-58

Kėdainiai

(užpildymo vieta)

I. BENDRIEJI KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO DUOMENYS

1. Pavadinimas Monumentalus kryžius su dviejų šventųjų horeljefais
2. Kultūros vertybių registro unikalus kodas MC 14792
3. Adresas Kauno apsk., Kėdainių r. savivaldybė, Krakių sen., Vailainių k.
4. Valdytojas
5. Paskelbtas ar nepaskelbtas saugomu kultūros paveldo objektu kultūros paveldo objektas įrašytas į kultūros vertybių registrą, valstybės saugomas
6. Ankstesnio būklės patikrinimo data ir akto numeris 2011-04-05 Nr. ARP11-69

II. KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO BŪKLĖS DUOMENYS

7. Kultūros paveldo objekto vertingosios savybės ir kiekvienos iš jų būklės apibūdinimas:
Kryžius su reljefu stiebo ir kyžmos susikirtime bei dviejų šventųjų moterų horeljefais stiebo linijoje priskiriamas Vincui Svirskui (1835-1916). Kryžiaus stiebas aukštas, į viršų siaurėjantis, turi keturkampį (užapvalintais kampais) skersmenį. Stiebo ir skersinio susijungimas dekoruotas neaukštu drožtu reljefu. Vienoje kryžmos pusėje reljefas vaizduoja trikampę Apvaizdos akį spinduliuose, o kitoje - primena gėlės žiedą. Figūriniai horeljefai drožti iš to paties medžio kamieno, kaip ir stiebas. Jie vaizduoja dvi šventas moteris, tačiau yra sunykę ir sunku tiksliai nusakyti jų vardus. Spėjama, kad vienoje pusėje pavaizduota Švč. Mergelė Marija. Kitos šventosios atributuoti nepavyko. Figūros komponuotos frontaliai, galvos vainikuotos iškilia lanko formos drožyba, vaizdavusia karūną ir spindulių vainiką. Juos viršuje atkartoja reljefinės trikampės stogelių linijos. Figūros vientiso silueto, monumentaliaios. Kompozicijų apačią akcentuoja neplatus, lanką primenantis postamentas, po kuriuo, apačioje puošmena tampa banguojančios linijos drožinys. Kryžius buvo dažytas, tačiau likę tik menki polichromijos pėdsakai. Kultūrinė vertė – meninė. Atsiradimo data – 1892 m.
8. Kultūros paveldo objekto būklės apibūdinimas Kryžiaus stiebas keliose vietose išilgai perskilęs, polichromija sunykusi, kryžmos reljefas ir stiebo horeljefas nuo kritulių poveikio prarado formų aiškumą. Reljefo smulkesnės kampinės detalės prarastos, horeljefuose įžiūrimi tik šventųjų figūrų siluetai. Medis daugelyje vietų pasidengęs žaliomis samanomis. 1937 m. sutrumpinta stiebo apačia. Stiebas – 23x23 cm – 18x18 cm, horeljefų gylis -10 cm. Kryžius buvęs įkastas į žemę, bet žemėje buvusiai kryžiaus daliai supuvus, kryžius buvo sutrumpintas. Mediena nebuvo periodiškai antiseptikuojama, dengiama drėgmei atspariomis apsauginėmis dangomis. Mediena neapsaugota nuo tiesioginio atmosferos poveikio: nėra stogelio, kuris pilnai apsaugotų medieną nuo kritulių. Apatinėje kryžiaus dalyje mediena nėra izoliuota nuo žemės. Kryžiaus medienos atskiri fragmentai patręšę, mediena minkšta, trupa, byra. Medienoje daug įskilimų, plyšių. Dirvožemyje esanti drėgmė skverbiasi į medieną, susidarė palankios sąlygos veistis medienos ardytojams-mikrogrybams. Visa mediena pažeista medieną ardančių kenkėjų. Apatinė kryžiaus dalis, sąlytyje su žeme yra avarinės būklės, mediena praradusi atsparumą mechaniniam poveikiui. Kryžiaus būklė pablogėjo. Būtina kryžių restauruoti, konservuoti.

PRIDEDAMA:

9. Fotofiksacija - 7 vnt.
10. Kiti dokumentai
11. Kultūros paveldo objekto būklės patikrinimo data 2012 m. gruodžio 3 d.

Architektūros ir urbanistikos sk. vyr. specialistė
(aktą įforminusio asmens pareigų pavadinimas)

_____ parašas

Margarita Rukšienė
(Vardas ir pavardė)

